

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

<i>Администрация на Министерския съвет</i>	Наръчник за изпълнение на Програма „Техническа помощ“ 2021-2027	<i>Приложение VI-T01-1</i>
<i>Дирекция „Добро управление“</i>	ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗМАМИТЕ, КОРУПЦИЯТА И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ	
Вариант на документа: 1	<i>Одобен от: Ръководителя на Управляващия орган на Програма „Техническа помощ“</i>	Дата: 11.08.2023 г.

ПОЛИТИКА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗМАМИТЕ, КОРУПЦИЯТА И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Въведение:

Управляващият орган на Програма „Техническа помощ“ (УО на ПТП) разработва и прилага високи правни, етични и морални стандарти, като се придържа към принципите на интегритет, обективност и честност, и държи да бъде разглеждан като противовес на измамите и корупцията по начин, който съпровожда работата му. Това задължение се споделя и спазва от всички служители на УО. Целта на тази политика е да насърчава култура, която възпира измамите, и да улеснява превенцията и откриването на измамите и разработването на процедури, които ще подпомогнат разследването на измамите и свързаните нарушения и ще осигурят, че такива случаи са разрешавани своевременно и коректно.

Същност на нарушенията. Разграничения:

Терминът „измама“ е често използван, за да опише широк кръг от нарушения, включително кражба, корупция, присвояване, подкуп, фалшифициране, представяне на документи с невярно съдържание, съглашателство, пране на пари и укриване на съществени факти. Измамата най-често е свързана с лично облагодетелстване, на свързано или трето лице, или загуба за друго.

Умисълът е ключовият елемент, който отличава измамата от нередността. Измамата не просто има потенциално финансово въздействие, но може да причини вреди на репутацията на организацията, отговорна за ефективното и ефикасно управление на фондовете. Това е от ключово значение за УО като институция, отговорна за управлението на програмата.

Злоупотребата с влияние за лична изгода представлява **корупция**.

Конфликт на интереси съществува, когато безпристрастното и обективно упражняване на функциите на даден служител са опорочени по причини, свързани със семейния и

емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически интерес или всякакъв друг пряк или косвен личен интерес с кандидат или получател на средства по договор за безвъзмездна финансова помощ.

Отговорности:

- В рамките на УО на ПТП, отговорността за управление на риска от измами и корупция е делегиран на три отдела, които, съобразно вътрешните процедури в процеса на програмиране, верификация и докладване, са отговорни за:
  - ✓ предприемането на редовен преглед на риска от измами, с помощта на екипа за оценка на риска – поне два пъти годишно;
  - ✓ разработването на ефективна политика за борба с измамите и план за нейното изпълнение;
  - ✓ осигуряването на осведоменост на служителите на УО по отношение на измамите;
  - ✓ докладване на информация за изнесени в публичното пространство данни за извършени нередности;
  - ✓ незабавно препращане към компетентните органи за разследване, когато възникнат нарушенията.
- Ръководните лица в УО са отговорни за ежедневното управление на рисковете от измами и плановете за действие, които са разработени в оценките на риска от измами и конкретно за:
  - ✓ осигуряване на адекватна система от вътрешен контрол, съществуващ в рамките на сферата на отговорност;
  - ✓ предотвратяване и откриване на измами;
  - ✓ осигуряване на превантивни мерки и прилагане на превантивните мерки, предприети в случай на съмнение за измама;
  - ✓ предприемане на правилни мерки, включително всякакви административни наказания, които са относими.
- УО подава регулярно на СО информация, на база процедурите по верификация на всеки проект, като поддържа система, която записва и съхранява относима информация към съответния проект.

Докладване на измами

УО има разработени процедури за докладване на измами – към АФКОС и към OLAF, като сигналите за наличие на измами или установени нередности, квалифицирани като съмнение за измама се изпращат и до компетентните органи на Прокуратурата и МВР (виж *Процедура VI-П01 към Наръчника*).

Всички доклади ще бъдат съобразени с изискванията за конфиденциалност и в съответствие с действащото национално и европейско законодателство в областта на

личните данни, в това число ЗЗЛД. Служителите, които докладват нередности или подозрения в измами, са защитени от репресивни мерки, в т.ч. уволнение.

Мерки против измами

УО внедрява пропорционални мерки за измама, базирани на оценка на риска. В частност, се използва Arachne - инструмент за оценка на риска , като се осигурява запознаване на персонала с риска от измами, в т.ч. чрез провеждане на обучения.

Заключение

УО е наясно, че измамата може да се прояви по различни начини. **УО възприема политика за нулева толерантност към измамите и корупцията** и има внедрена стабилна система за контрол, която е разработена да открива и предотвратява, случаи на измама и коригира тяхното въздействие, ако настъпят.

Приложение – специфични рискове:

Оценка на възможността от възникване на Специфични рискове, свързани с измами – при избор на кандидати от УО		
1	Конфликт на интереси в рамките на оценителната комисия	Членовете на оценителната комисия умишлено повлияват на оценката и подбора на кандидатите, за да поставят в привилегировано положение дадени кандидати чрез неосновано благосклонно третиране на техните оферти по време на оценяването или чрез упражняване на натиск върху други членове на комисията.
2	Деклариране на неверни обстоятелства от страна на кандидатите	Кандидатите декларират неверни обстоятелства в своите оферти и заблуждават оценителната комисия, че отговарят на общите и специфични критерии за подбор, за да спечелят процедурата.
3	Двойно финансиране	Една организация кандидатства за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или други инструменти на Европейския съюз, включително от друг фонд или инструмент или от същия фонд по друга програма.
Оценка на възможността от възникване на Специфични рискове, свързани с измами – изпълнение на програмата и проверка на дейностите по проектите		
1	Неразкрити конфликти на интереси или подкупи/рушвети	Член на персонала на бенефициента облагодетелства кандидат / участник, защото: - е налице недеklarиран конфликт на интереси или - са били платени подкупи/рушвети.
2	Избягване провеждането на необходимата състезателна процедура	Бенефициентът избягва провеждането на необходимата състезателна процедура, за да постави в привилегировано положение конкретен кандидат с оглед спечелване на поръчката или продължаване на договор чрез: - Разделяне на поръчката или - Неоправдано възлагане на единствен кандидат или - Неорганизиране на тръжна процедура или - Неоснователно удължаване на срока на договор.
3	Манипулиране на състезателната процедура	Член на оценителната комисия на бенефициента поставя в привилегировано положение даден кандидат в състезателната процедура, чрез: - подправени спецификации или - изтичане на информация за офертите или - манипулиране на офертите.
4	Договаряне при оферирание	Участниците манипулират състезателната процедура, организирана от бенефициента, за да спечелят обществената поръчка чрез договаряне с други кандидати или включване на фалшиви участници в търга: - договаряне при оферирание, включително оферирание от свързани участници или - участие на фалшиви доставчици на услуги.
5	Порочно ценообразуване	Даден участник манипулира състезателната процедура, като не определя точно определени разходи в офертата си.
6	Манипулация на претендираните разходи	Изпълнителят манипулира претендираните разходи или фактурите, за да получи по-високо заплащане или повторно плащане на направени разходи: - искане на повторно заплащане на определени разходи; - фалшиви, завишени или дублирани фактури.
7	Недоставяне или замяна на продукти	Изпълнителят нарушава условията, заложиени в договора, като не доставя продуктите, които е следвало да достави или ги заменя с продукти с по-ниско качество - Замяна на продукти или

		- несъществуване на продукти или неизвършени действия във връзка с подписания договор.
8	Изменение на съществуващия договор	Бенефициент и Изпълнител се договарят да изменят подписания договор с по-изгодни условия за трета страна до такава степен, че се обезсмисля първоначално постановеното решение за възлагане на обществената поръчка.
9	Надценяване на качеството или дейностите на персонала	Изпълнителят умишлено преувеличава качествата на осигурения персонал за изпълнение на поръчката или дейностите, за да претендира с тях дадени разходи като допустими. - недостатъчно квалифициран персонал или - неточни описания на дейности, попълнени от персонала.
10	Фалшиви разходи за труд	Бенефициентът умишлено утвърждава фалшиви разходи за труд за дейности, които не са извършени или не са извършени в съответствие с договора. - фалшиви разходи за труд или - некомпенсиран извънреден труд или - неправилно определено работно време за изпълнение на дадени дейности или - претендирани разходи за персонал, който на практика не съществува или - претендирани разходи за персонал във връзка с дейности, които са осъществени извън периода на изпълнение на поръчката.
11	Разходите за труд се разпределят неправилно за конкретни проекти	Бенефициентът съзнателно неправилно разпределя разходи за персонал между проекти на ЕС и други източници на финансиране.
Оценка на възможността от възникване на плащания		
Оценката на възможността от възникване на плащания		
1	Непълнен/неправилен процес на проверка	Извършените проверки не осигуряват адекватни гаранции за липса на измама, което се дължи на липсата на необходимите умения и ресурси в УО.
2	Конфликт на интереси в рамките на УО	Може да е налице конфликт на интереси по отношение на членовете на УО, който има неправомерно влияние за одобряване на плащания за определени бенефициенти.
Оценката на възможността от възникване на плащания		
Оценката на възможността от възникване на плащания		
1	Избягване провеждането на необходимата състезателна процедура	Член на персонала на УО избягва провеждането на необходимата състезателна процедура, за да постави в привилегировано положение конкретен кандидат с оглед спечелване на поръчката или продължаване на договор чрез: - неорганизиране на тръжна процедура или - разделяне на поръчката или - неоправдано възлагане на единствен кандидат или - неоснователно удължаване на срока на договор.
2	Манипулиране на състезателната процедура	Член на персонала на УО поставя в привилегировано положение даден кандидат в състезателната процедура, чрез: - подправени спецификации или - изтичане на информация за офертите или - манипулиране на офертите
3	Конфликт на интереси или подкупи/рушвети	Член на персонала на УО облагодетелства кандидат / участник, защото: - е налице недеklarиран конфликт на интереси или - са били платени подкупи/рушвети.